



**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Quæstio XXVI. In Titulum XXVI. De Officio Sacristæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

nos ipse instituat, & matriculam ipse disponat, quando autem Primicerius absens est: ea, quæ prædicta, ipse exquirat, qui ei aut lege proximus est, aut eruditione.

2302. Quæstio autem est, an Primicerius sit nomen dignitatis? &c. quòd sic, saltem si sumatur dignitas latè, etiam pro personatu. Colligitur ex c. *cum accessissent* 18. de *Constitut.* eò quòd in Choro, confessu, & Comitibus Canonorum, atque Suffragiis ferendis, gradum, & Ordinem honorificum habeat, ut patet ex textu ibi: cum olim quidam Tullens: Canonici nostris auribus intimassent, quòd Primicerius in Tullensi Ecclesia tanto tempore vacavisset, quòd ad manus nostras illius personatus esset donatio devoluta, &c. sic Azor cit. p. 2. l. 3. c. 16. q. 3. volens in Primicerio locum habere, quæ statuuntur in c. de

multa de præbendis. Ubi dicitur, quòd *habens personatum*, vel beneficium curatum, si secundò tale receperit, vacet primum; quòd si retinere contenderit, secundò privabitur, per Extravag: *Execrabilis*, eod: Joannis XXII. & in c. *super Specula*, ne Clerici vel Monachi. Ubi dicitur, quòd constitutio Tyronensis Concilij, puniens Religiosos, audientes leges, vel physicam, sit canon latæ sententiæ, & incidentes in illam, debeant per Ordinarios puniri, hoc primo; secundò extendit dictam constitutionem ad habentes *dignitates, & personatus*, & ad Presbyteros; sic Honorius III. qui ibi *Scientias legum, & Medicina*, vocat *pedissequas*, scientiæ, ac Sipientiæ sacræ, ut liquet ex toto textu.

* *

QUÆSTIO XXVI.

IN TITULUM XXVI. DE OFFICIO SACRISTÆ.

2303. **S**acrista, seu Sacrarius hîc est, qui habet in aliqua Ecclesia curam sacrorum vasorum, vestimentorum Ecclesiasticorum, thesauri Ecclesiastici, & eorum, quæ pertinent ad luminaria in cera, & oleo, c. *unic. h. t.* ibi: ut sciat se Sacrista subiectum Archidiacono, & ad ejus curam pertinere, custodiam sacrorum vasorum, vestimentorum Ecclesiasticorum, seu totius Thesauri Ecclesiastici, nec non, quæ ad luminaria pertinent, sive in cera, sive in oleo. Idem est cum eo, quem in quibusdam Ecclesiis vocant *thesaurarium*, ut colligitur c. *perlectis*, §. *ad thesaurarium*, dist. 25. ibi: *ad thesaurarium pertinet*, Basilicarum, & ostiarij Ordinatio, incensi præparatio, cura Chrismatis conficiendi, cura Baptistrij Ordinandi, præparatio luminariorum in sacrario, & in Sacrificijs; Azor p. 2. l. 3. c. 16. q. 6. qui dicit *Sacristam* habere dignitatem, vel personatum, apud Barbofam in c. *unic. h. t.* aliter etiam vocatur *Cimeliarcha*; à Vallensi hîc n. 1. est Sub-Archidiaconus; c. *unic. h. t.* sicut etiam Primicerius, c. *unic. de Offic. Primicerij*.

2304. Oblationes autem, quæ sunt pro aspersione domûs, pertinent ad *Rectorem Ecclesiæ*, cui competit hoc Ministerium; non ad *Sacristam*: c. *Sanctorum* 10. q. 1. ubi Calixtus II. *Sanctorum*, inquit, *Patrum Ca-*

nonibus consona sancientes, oblationes de Sacratissimo, & Reverendissimo Altari B. Petri, & Salvatoris, & Sanctæ Mariæ Rotundæ, aut alijs Ecclesiarum Altaribus, sive Crucibus, à Laicis auferrî penitus interdiciamus, & sub districtione anathematis prohibemus: & Ecclesias à Laicis incastellari, aut in servitutum redigi, auctoritate Apostolicâ prohibemus. Et c. *hanc*, ead. *caus. & q.* ubi Damasus Papa hanc consuetudinem, quæ contra Sanctam Ecclesiam Catholicam augeri videtur, omninò ait interdiciamus, ut nullo modo *unquam oblationes, quæ intra Sanctam Ecclesiam offeruntur, sub dominio Laicorum detineantur: sed tantummodò Sacerdotibus, qui quotidie Domino servire videntur: & paulò infra, loquens ad tales Laicos, qua fronte, inquit, aut qua conscientia oblationes vultis accipere? qui vix valetis pro vobis, nedum pro alijs, Deo preces offerre? quia pravum est, & contra Dominicam præceptum, & detrimentum animæ suæ infert, qui illud agere conatur, quod ei nulla ratione conceditur; quia omnibus Sanctis Patribus, nostrisque prioribus placuit, hanc sanctionem fieri, & nos similiter in eisdem persistere volumus, ut nullus audeat irritum facere hoc, quod constitutum est, si in perpetua damnatione noluit perfi-*

persistere; si verò contra hanc regulam nostram, & contra regulam Sanctorum CCCXVIII. Patrum, qui in Nicæno Concilio hoc constituerunt, temerarius præsumptor fuerit, & de cætero oblationes de sacris Ecclesijs auferre molitus fuerit,

sub anathematis vinculo sit colligatus, & contemnatus; responderunt omnes, fiat, fiat: ibidem; officium autem *Sacrista* dignitatibus annumerat Azor p. 2. lib.

3. cap. 16. q. 6.

* * *

QUÆSTIO XXVII. IN TIT. XXVII. DE OFFICIO CUSTODIS.

2305. **C**ustos Ecclesie dicitur is, cui ea, quæ Ecclesie competunt, custodienda committuntur, sub obedientia Archidiaconi; Fagnanus in c. *Custos Ecclesie h. t. nu. 1.* multa habet communia cum Sacrista; & ideo in cit. c. *perlectis*, ubi cæteroque referuntur omnia propè munia Hierarchie Ecclesiasticæ, nulla sit specialis mentio *Custodis*, distincti à Sacrista; & in plerisque Ecclesijs est tantum alter eorum, ut notat Zoësius hic n. 1. Eius officium est, pallia, & linteamina altaris custodire; lampades, cæteraque luminaria debito tempore accendere, & extinguere (c. 1. h. t.) ad horas Canonicas jussu Archidiaconi pulsare; panem, & vinum ad missam parata habere; eleemosynas, seu oblationes Clericis distribuere (c. 2. eod.) ubi additur his verbis: *hi tres*, videlicet Archidiaconus, Archipresbyter, & Custos, sunt

quasi columna Ecclesie, ideo debent esse unanimes, & sine invidia: dixi, oblationes Clericis distribuere; circa quod notandum, oblationes lucrari non posse, nisi Clericos intereffentes divinis; Barbofa in c. 2. de offic. Custod. oblationes autem, quæ fiunt tempore *Jubilæi*, vel anno sancto, in Ecclesia Cathedrali, spectare ad Archipresbyterum ejusdem Ecclesie; non, ad Episcopum; Barbofa cit. nu. 3. Abbas in c. *quoniam*, de decimis; eas verò, quæ lacris imaginibus deferuntur, sive intra, sive extra Ecclesiam Parochialem positæ sunt illæ sacræ imagines, modò sint intra limites Parochie, de jure, & consuetudine, esse Parochi; sic Barbofa cit. nu. 4. & fusiè Azor p. 1. l. 7. c.

27. quest. 13.

* * *

QUÆSTIO XXVIII. IN TIT. XXVIII. DE OFFICIO VICARIJ.

2306. **C**onsideratis eorum officijs, qui deseruiunt Ecclesijs *nomine proprio*; sequitur de iis, qui deseruiunt *nomine alieno*, cujusmodi sunt *Vicarij*, seu vices gerentes, qui in locum alterius (mortui, vel impediti) substituuntur ab eo, qui à lege ad id potestatem habet. Talis facultas etiam Episcopis concessa est, ut sibi Vicarios generales constituere valeant; ut notat Barbofa h. t. num. 4. Et hi sunt in triplici classe 1. scilicet *nati*, seu *legitimi* (scilicet dati à lege, quales sunt Archidiaconi) 2. *foranei*, qui scilicet extra civitatem, in qua est Episcopi Sedes, jurisdictionem exercent) quos nimirum Episcopus, in certa diocesis parte, vel in oppido constituit) 3. generales, seu *dativi*, vel constituit, quos Episcopus creavit, & confi-

tuit, ut ejus vicem gererent in eodem Tribunali, & loco, in quo ipse jus dicere consuevit; sic Barbofa ad rubricam hujus tit. n. 9. sed titulus præsens potissimum agit, non de *Vicarijs Episcoporum*, sed *beneficiorum*, ex quibus aliqui sunt *Vicarij perpetui*, alij solum *temporales*; de quibus in præfenti.

ARTICULUS I.

De Vicarijs perpetuis.

Vicarius perpetuus est, qui canonicè (id est autoritate Episcopi, vel in hoc habentis potestatem quasi Episcopalem) in aliqua Ecclesia Parochi cum certa, & congrua portione annua, tanquam laboris & operæ mercede, ex proventibus ipsius

1307